

Мемлекеттік мүлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 4 желтоқсандағы № 1546 Қаулысы.

РҚАО-ның ескертпесі!

Осы Қаулы 2013 жылғы 10 наурыздан бастап қолданысқа енгізілді.

"Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 196-бабының 2-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 29.03.2025 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Қоса беріліп отырған Мемлекеттік мүлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

2. "Мемлекеттік меншік объектілерінің, сондай-ақ меншігінде мемлекеттің үлесі бар объектілердің жұмыс істеуіне және оларды басқарудың тиімділігіне кешенді мониторинг жүйесін енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 24 шілдедегі № 998 қаулысының (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2001 ж., № 27 , 347-құжат) күші жойылды деп танылсын.

3. Осы қаулы 2013 жылғы 10 наурыздан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

С. Ахметов

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2012 жылғы 4 желтоқсандағы
№ 1546 қаулысымен
бекітілген

Мемлекеттік мүлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидалары

Ескерту. Қағидалар жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 29.03.2025 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Мемлекеттік мүлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 196-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленді және мемлекеттік мүлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін ұйымдастыру және жүзеге асыру тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда пайдаланылатын негізгі ұғымдар:

1) аудандық уәкілетті орган – аудандық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілеттік берілген, жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы орган;

2) даму жоспары – мемлекеттік кәсіпорын, акционерлік қоғам мен акцияларының бақылау пакеті (жарғылық капиталға қатысу үлесі) мемлекетке тиесілі жауапкершілігі шектеулі серіктестік қызметінің бесжылдық кезеңге арналған негізгі бағыттарын және қаржы-шаруашылық қызметінің көрсеткіштерін айқындайтын құжат;

3) жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мүлік жөніндегі уәкілетті органы – аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімінің аппараты;

4) ЗҚАИ-ның ескертпесі!

4) тармақша 12.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі - ҚР Үкіметінің 29.04.2026 № 347 қаулысымен (мәтін алып тасталды).

5) мониторинг объектісі – "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамын қоспағанда, мемлекеттік кәсіпорындар, мемлекет қатысатын заңды тұлғалар, мемлекеттік мүлік құрамына кіретін, оның ішінде сенімгерлік басқарудағы, мүліктік жалдаудағы (жалға алудағы), концессиядағы не мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты бойынша берілген мүліктің барлық түрі;

6) мониторинг субъектілері – мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган, облыстық уәкілетті орган, аудандық уәкілетті орган, жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мүлкі бойынша уәкілетті орган;

7) облыстық уәкілетті орган – облыстық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілеттік берілген, жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы орган;

8) іс-шаралар жоспары – ұлттық басқарушы холдинг, ұлттық холдинг және ұлттық компания қызметінің бесжылдық кезеңге арналған негізгі бағыттарын және қаржы-шаруашылық қызметінің көрсеткіштерін айқындайтын құжат.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 29.04.2026 № 347 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3. Мемлекеттік мүлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингі (бұдан әрі – мониторинг) мемлекеттік мүліктің сапасы және саны бойынша жай-күйін, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың

қызметінде болып жатқан өзгерістерді уақтылы айқындау, одан әрі дамуын болжау және теріс процестердің алдын алу мен салдарын жою жөніндегі ұсыныстарды әзірлеу мақсатында олардың технологиялық, қаржы-шаруашылық қызметін, құқықтық сипатын талдауды білдіреді.

4. Мониторинг ел және өңірлер экономикасының ресурстық-энергетикалық негізін сақтауға және нығайтуға әсер ететін мониторинг объектілерінің жай-күйін және даму үрдістерін анықтайды.

5. Мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық мүддесін қамтамасыз ету мониторингтің мақсаты болып табылады.

6. Мыналар:

1) мониторинг объектілерін басқарудың тиімділігін кешенді талдау және мемлекеттік мүліктің жай-күйін тұтас бағалау;

2) концессиялар шарттарының не мемлекеттік-жекешелік әріптестік, мемлекеттік меншік объектілерін сенімгерлік басқару, мүліктік жалдау (жалға алу) шарттарының міндеттемелері мен талаптарының орындалуын талдау;

3) мониторинг объектілері техникасының, технологиясының даму перспективаларын және олардың өңірлердің жай-күйіне әсерін сараптамалық талдау;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

4) тармақша жаңа редакцияда көзделген - ҚР Үкіметінің 29.04.2026 № 347 (12.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4) тізілімнің порталында ("NATIJE" қосымша сервисі) мониторинг объектілері бойынша электрондық деректер базасын қалыптастыру және жүргізу;

5) мемлекеттік кәсіпорындар мен мемлекет қатысатын заңды тұлғаларды одан әрі дамыту бойынша проблемаларды анықтау және ұсынымдар әзірлеу мониторингтің негізгі міндеттері болып табылады.

2-тарау. Мемлекеттік мүлік объектілерінің мониторингін ұйымдастыру тәртібі

7. Мемлекеттік мүліктің түрлері бойынша республикалық және коммуналдық мүлік мониторингі, ал жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару деңгейлері бойынша облыстық, аудандық коммуналдық мүлікке және жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мүлкіне мониторинг жүргізіледі.

8. Объектілер мониторингін:

1) республикалық мүлік бойынша – мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган;

2) облыстық коммуналдық мүлік бойынша – облыстық уәкілетті орган;

3) аудандық коммуналдық мүлік бойынша – аудандық уәкілетті орган;

4) жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мүлкі бойынша – жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мүлік жөніндегі уәкілетті органы ұйымдастырады.

9. Мониторинг субъектілері мониторинг объектілерін бір жүз пайыз қамтумен жыл сайын мониторинг жүргізеді.

10. Мониторинг:

1) активтердің, негізгі және қосалқы өндірістің жай-күйін талдау – қызметтің технологиялық аспектілерінің;

2) қызметтің тікелей және түпкілікті нәтижелеріне қолжеткізуді талдау, негізгі қызмет бойынша кірістер мен шығыстарды, еңбекақы төлеу саясатын талдау, мониторинг объектісінің қаржылық жағдайының тұрақтылығын талдау – қаржы-шаруашылық қызметінің;

3) жүргізілетін қызметтің ұйым жарғысына, сенімгерлік басқару, мүліктік жалдау (жалға алу) және концессия шарттары не мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарына сәйкестігі – құқықтық мәселелердің талдауын қамтиды.

3-тарау. Мемлекеттік мүлік объектілерінің мониторингін жүзеге асыру тәртібі

11. Мониторинг субъектілері мониторингті жүзеге асыру мақсатында:

1) "Мемлекет бақылайтын акционерлік қоғамдар мен жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің, мемлекеттік кәсіпорындардың даму жоспарларын әзірлеу, бекіту, олардың іске асырылуын мониторингілеу және бағалау, сондай-ақ олардың орындалуы жөніндегі есептерді әзірлеу және ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Ұлттық экономика министрінің 2025 жылғы 30 сәуірдегі №18 бұйрығына сәйкес әзірленген және тізілімде ұсынылған мемлекет бақылайтын акционерлік қоғамдардың, жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің, мемлекеттік кәсіпорындардың даму жоспарларының орындалуы жөніндегі есептерде;

2) Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Ұлттық экономика министрінің "Ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтер мен ұлттық компаниялардың даму жоспарларының және акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің, ұлттық компаниялардың іс-шаралар жоспарларының орындалуы бойынша есептерді әзірлеу және ұсыну қағидаларын бекіту туралы" 2025 жылғы 30 сәуірдегі № 22 және "Ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің және ұлттық компаниялардың даму жоспарларын және акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің, ұлттық компаниялардың іс-шаралар жоспарларын әзірлеу, бекіту, сондай-ақ олардың іске асырылуын мониторингілеу және бағалау қағидаларын бекіту туралы" 2025 жылғы 30 сәуірдегі 23 бұйрықтарына сәйкес әзірленген және тізілімде ұсынылған акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтер мен ұлттық компаниялардың даму жоспарларының орындалуы

жөніндегі есептерде қамтылған қаржы-шаруашылық қызметтің көрсеткіштері негізінде тізілімде орналастырылған мониторинг объектілерінің тізбесіне сәйкес жыл сайын талдау жүргізеді.

Ескерту. 11-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 29.04.2026 № 347 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

12. Мониторинг субъектілері мониторингті жүзеге асыру үшін қатысуға мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органның аумақтық бөлімшелерінің, сондай-ақ салалық мемлекеттік органдардың қызметкерлерін жұмылдырады.

13. Мониторинг субъектісі басшысының шешімімен мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органның аумақтық бөлімшелерінің, сондай-ақ салалық мемлекеттік органдардың қызметкерлерінің қатысуымен Комиссия құрылады.

14. Мониторинг субъектілері жүргізілген талдау қорытындысы бойынша осы Қағидаларға қосымшаға сәйкес нысан бойынша қорытынды қалыптастырады.

15. Қорытынды мониторинг объектілерінің қызметіндегі келеңсіз процестердің алдын алу мен салдарын жою жөніндегі ұсынымдарды қамтуы тиіс, олар:

республикалық мүлік бойынша – тиісті салаларға басшылық ету жөніндегі уәкілетті органға;

коммуналдық мүлік бойынша – мониторинг объектісіне жіберіледі.

16. Мониторинг объектілері және тиісті салаларға басшылық ету жөніндегі уәкілетті органдар қорытындыны алған күннен кейін 10 жұмыс күні ішінде мониторинг субъектісінің атына ұсынымдармен келісу туралы жауапты немесе ұсынымдармен келіспеу туралы дәлелді жауапты ұсынады.

17. Мониторинг субъектілері ағымдағы жылғы 25 желтоқсанға дейін мерзімде мониторинг объектілерінің және тиісті салалардың уәкілетті органдарының жауаптарын ескере отырып, жиынтық талдауды және ұсынымдарды мемлекеттік жоспарлау жөніндегі уәкілетті органға ұсынады.

18. Мониторинг субъектілері мемлекеттік мүлікті басқару тиімділігіне жүргізілген мониторинг нәтижелері бойынша мониторинг нәтижелерін тізілімде орналастырады.

19. Мемлекеттік кәсіпорынның басшысы, ұлттық басқарушы холдингтердің, басқарушы холдингтердің, ұлттық компаниялардың бірінші басшылары, мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың атқарушы органдарының басшылары әкімшілік не қылмыстық құқық бұзушылық белгісі жоқ шығынға не жоспарланғаннан артық шығынға әкелген даму жоспарының немесе іс-шаралар жоспарының жоспарланған көрсеткіштерін орындамағаны үшін тәртіптік жауапқа тартылады.

Мемлекеттік басқарудың тиісті саласына (аясына) басшылық ету жөніндегі уәкілетті орган, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары, аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкімдерінің

аппараттары мониторинг нәтижесі бойынша жасалған талдау мен мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган ұсынымын назарға алып, мемлекеттік кәсіпорынның басшысына, ұлттық басқарушы холдингтердің, басқарушы холдингтердің, ұлттық компаниялардың бірінші басшыларына, мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың атқарушы органының басшысына Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тәртіптік жаза қолдану туралы мәселені қарайды және шешім шығарады.

Егер мемлекет қатысатын заңды тұлғалар дауыс беретін акцияларының (қатысу үлесінің) пайызы 100 % (бір жүз пайыздан) кем болса, онда мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың атқарушы органының басшыларына тәртіптік жаза қолдану мәселесі және ол туралы шешім қабылдау Қазақстан Республикасының "Акционерлік қоғамдар туралы" және "Жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер туралы" Заңдарына сәйкес Директорлар кеңесінің отырысына және (немесе) акционерлердің немесе жауапкершілігі шектеулі серіктестік қатысушыларының жалпы жиналысының қарауына шығарылады.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Қағидаларды 4-тараумен толықтыру көзделген - ҚР Үкіметінің 29.04.2026 № 347 (12.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Мемлекеттік мүлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидаларына қосымша

Мониторинг нәтижелері бойынша талдау (_____ ж. факт және _____ жылға жоспар)

1. Мониторинг объектісі туралы жалпы мәлімет
 - 1.1. Мониторинг объектісін құру туралы шешім
 - 1.2. Объектіні құру мақсаты
 - 1.3. Мониторинг объектісінің орналасқан орны

-
2. Мониторинг объектісі қызметінің технологиялық аспектілері
 - 2.1. Активтердің, негізгі және қосалқы өндірістің жай-күйін талдау

-
3. Мониторинг объектісінің қаржы-шаруашылық қызметінің талдауы
 - 3.1. Мониторинг объектісі қызметінің тікелей және түпкілікті нәтижелеріне қолжеткізуді талдау
 - 3.2. Негізгі қызмет бойынша кірістер мен шығыстар
 - 3.3. Мониторинг объектісінің еңбекақы төлеу саясатын талдау

3.4. Мониторинг объектісінің қаржылық жағдайының тұрақтылығын талдау

4. Құқықтық талдау

4.1. Жүргізілетін қызметтің ұйым жарғысына, сенімгерлік басқару, мүліктік жалдау (жалға алу) және концессия шарттары не мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарына сәйкестігі.

ЖАЛПЫ ҚОРЫТЫНДЫ ҰСЫНЫСТАР

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК